

ספרות עברית וכללית

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שלוש שעות.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שני פרקים.

פרק ראשון:	מבחר יצירות מספרות העולם	—	50 נקודות
פרק שני:	נושאים בין-ז'אנריים	—	50 נקודות
	סה"כ	—	100 נקודות

בפרק הראשון שתי קבוצות של שאלות.

ענה על שאלה אחת מן הקבוצה הראשונה (26 נקודות),

ועל שתי שאלות מן הקבוצה השנייה (לכל שאלה — 12 נקודות).

(סה"כ — 50 נקודות)

בפרק השני ענה על שאלה אחת (50 נקודות).

ג. חומר עזר מותר בשימוש: רשימת יצירות

- ד. הוראות מיוחדות:
- (1) רשום בראש כל תשובה את מספר הפרק ואת מספר השאלה שבחרת להשיב עליה.
 - (2) אין להדגים באמצעות אותה היצירה בתשובות שונות.
 - (3) בתשובות בשאלון זה אין להדגים באמצעות יצירה שנלמדה בשתי היחידות הראשונות וביחידה השלישית.
 - (4) לנבחנים אינטרניים: חובה לצרף למחברת הבחינה את רשימת היצירות שנלמדו. לנבחנים אקסטרניים ונבחני משנה: תימסר רשימת יצירות.

כתוב במחברת הבחינה בלבד. רשום "טיוטה" בראש כל עמוד המשמש טיוטה.
כתיבת טיוטה בדפים שאינם במחברת הבחינה עלולה לגרום לפסילת הבחינה.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

בהצלחה!

השאלות

פרק ראשון: מבחר יצירות מספרות העולם

(50 נקודות)

בפרק זה שתי קבוצות של יצירות. ענה על השאלות בכל קבוצה לפי ההוראות.

קבוצה ראשונה

ענה על אחת מן השאלות 1-8 (26 נקודות).

נובלה

1. מיכאל קולהאס / פון־קלייסט

בנובלה "מיכאל קולהאס" נבחנים הגבולות של רדיפת הצדק.

הסבר והדגם קביעה זו.

2. האף / גוגול

ענה על שני הסעיפים א-ב.

א. מהי הביקורת המשתמעת מן הנובלה "האף" על החברה ועל התנהגותם של בני האדם? הסבר והדגם את דבריך.

(18 נקודות)

ב. האם ביקורת זו רלוונטית גם לימינו? נמק את דבריך. (8 נקודות)

3. מותו של איוון איליץ' / טולסטוי

מאז נפל איוון איליץ' מן הסולם הלך והידרדר מצבו הפיזי, ובעקבות זאת הוא חווה טלטלה נפשית שהובילה אותו

להתפכחות.

הסבר והדגם קביעה זו.

4. הגלגול / קפקא

אפשר לראות בגריגור סמסא קורבן (של עצמו, של משפחתו, של החברה הסובבת אותו ושל נסיבות חייו).

כיצד צד זה בדמותו בא לידי ביטוי בעלילת הנובלה? הסבר והדגם את דבריך.

מחזה

5. קומדיות של שקספיר: "חלום ליל קיץ", "מהומה רבה על לא דבר", "כטוב בעיניכם"

בקומדיות מאת שקספיר משולבים כאב וסבל ביסודות קומיים.

כיצד שילוב זה בא לידי ביטוי בקומדיה שלמדת? הסבר את תרומתו להבנת משמעותה.

6. מחכים לגודו / בקט

במערכה הראשונה של המחזה אסטראגון אומר: שום דבר לא קורה, אף אחד לא בא, אף אחד לא הולך, זה נורא. ואכן המחזה "מחכים לגודו" אינו מגולל סיפור, אלא בוחן מצב סטטי. הסבר והדגם קביעה זו על פי המתואר במחזה.

7. הכיסאות / יונסקו

במחזות רבים כיסאות משמשים אביזרי במה שוליים וזניחים, אבל במחזה "הכיסאות" יש להם תפקיד מרכזי. הסבר מהו התפקיד של הכיסאות במחזה זה. הדגם את דבריך.

8. אימא קוראז' / ברכט

תאר את היחס של אימא קוראז' לבתה ולשני בניה, והסבר כיצד המורכבות של דמותה באה לידי ביטוי ביחס זה.

קבוצה שנייה (24 נקודות)

ענה על שתיים מן השאלות 9-17 (לכל שאלה – 12 נקודות).

9. אודיסיאה / הומרוס

מה הם הערכים הנוגעים ליחסים בין בני משפחה ובין בני זוג, הבאים לידי ביטוי בפרק 23 ביצירה?
הסבר והדגם את דבריך.

10. דון קיחוטה / סרוונטס

אפשר לראות בדון קיחוטה ובסנצ'ו פאנסה שני צדדים של נפש האדם.
הסבר והדגם קביעה זו.

11. קרא את השיר שלפניך, וענה על שני הסעיפים א-ב שאחריו.**הארון הבודד / היינריך היינה**

תרגום: שמואל פרידמן

בְּצֶפוֹן עַל הַר קָרַח
אֶרֶן עֲרִירִי עוֹמֵד,
מְנַמְנֵם; עוֹטָה הוּא לְבָן
שֶׁלֶג, וּפְתִיתִים שֶׁל כְּפוֹר.

וְחוֹלֵם הוּא עַל בֵּת דְּקָל,
דָּם נִצְבָּת בְּמִזְרָח,
גְּלִמוֹדָה וְנִעְצָבָת
עַל צוּק־סֵלַע חָם, לוֹהֵט.

א. אפיין כל אחד משני העצים בשיר. (6 נקודות)

ב. אף כי בשיר מתוארים שני עצים, שם השיר הוא "הארון הבודד".

מדוע לדעתך זה שם השיר? הסבר והדגם את דבריך. (6 נקודות)

12. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

אש וקרח / רוברט פרוסט

תרגום: רנה לטוין

אומרים תבל תקלה באש
ויש גורסים - בקרח.
ממה שלי נודע על חשק
אסכים עם התומכים באש.
אך אם תחרב היא בשניה
דומה אדע על השנאה
די עד לומר שלכליה
עצמת הקרח
גם דיה.

הסבר את הקשר בין כוחות הטבע הנזכרים בשיר ובין היצרים האנושיים הנזכרים בו.
הדגם את דבריך.

13. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחרי.

הילדים / ג'ובראן ח'ליל ג'ובראן

תרגום: נועה זאלוד

ואז

בקשה אשה אשר תינוק בחיקה:

ספר לנו על הילדים.

ויען ויאמר:

ילדיכם אינם ילדיכם

כי פרי געגועי החיים אל עצמם:

באים המה דרככם אך לא מכם,

חיים עמכם אך אינם שׂיכים לכם.

5 תנו לילדיכם את אהבתכם אך לא את מחשבותיכם,

כי להם הגיגיהם.

גופם ישפן בבתיכם, אך לא נשמתם

כי נשמתם מסתופפת בבית המחר -

שם לא תוכלו לבוא אף בחלומותיכם.

10 אפשר לכם לחפץ להיות פמותם אך אל לכם לעשותם פמותכם,

כי החיים פניהם קדימה לא אחר, והם לא יתרפקו על האתמול.

אתם הקשית ממנה, כחצי חיים, ילדיכם שלוחים:

הקשית מבחין בשכל על פני נתיב הנצח,

ברצותו כופף קשתכם למען חציו הנורים למרחקים -

15 התרצו לידיו המותחות קשתכם,

כי אוהב הוא את החצים במעופם

גם את הקשתות הנענות לידו.

פרש את שורות 10-11 בשיר, והסבר את הקשר שלהן לתמונת הקשת והקשת שבשיר.

14. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריך.

גְּנֵרֵל, הַטְּנֵק שְׁלֵף / ברטולט ברכט

תרגום: בנימין הרשב

גְּנֵרֵל, הַטְּנֵק שְׁלֵף הוּא רֶכֶב חֶזֶק,
הוּא רוֹמֵס אֶת הַיַּעַר, הוּא מוֹחֵץ מָאָה אֲנָשִׁים.
אָבֵל יֵשׁ לוֹ חֶסְרוֹן אָחָד:
הוּא זְקוּק לְנֶהֱג.

גְּנֵרֵל, הַמְּפָצִיץ שְׁלֵף חֶזֶק.
הוּא טָס מֵהָר מִן הַסּוּפָה, הוּא עוֹמֵס יוֹתֵר מִפִּיל.
אָבֵל יֵשׁ לוֹ חֶסְרוֹן אָחָד:
הוּא זְקוּק לְמִכּוֹנָאִי.

גְּנֵרֵל, הָאָדָם שְׁמִישׁ מְאֹד.
הוּא יוֹדֵעַ לְטוֹס, הוּא יוֹדֵעַ לְרַצַּח.
אָבֵל יֵשׁ לוֹ חֶסְרוֹן אָחָד:
הוּא יוֹדֵעַ לְחֶשֶׁב.

כיצד בא לידי ביטוי בשיר השילוב של כלי מלחמה ובני אנוש? הסבר את התרומה של שילוב זה לבניית משמעות השיר.

15. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריך.

אהבה / איציק מאנגר

תרגום: שמשון מלצר

- בית 1 אֵילוֹת שְׁלוּחוֹת עַל הָרִים מְשַׁלְּגִים
 קַרְנֵיהוּ, קַרְנֵי כֶסֶף, נְאֻחוֹת בְּלִבָּנָה,
 וְהַלְבָּנָה הַטּוֹבָה טוֹבָתָן מִבְּקֻשָׁת.
- בית 2 וְאִמִּי מֵהִלְכֶת וְשׁוֹמֶרֶת צַעֲדֵיהוּ.
 בַּל יִרְגִישׁוּ בְּהוֹן זְאֵבִים שְׂבִיעֵר,
 עֲקֻבוֹתֶיהוּ שְׂבִשְׁלֵג הָרֶף הִיא מְטִשְׁטֶשֶׁת.
- בית 3 אִמִּי נִפְטָרָה זֶה שְׁנַיִם מְרֻבּוֹת,
 וְאוֹלָם אֶהְבֶּתָה מִתְּהַלְכֶת בְּחָלָל
 בְּזָרוּעוֹת פְּתוּחוֹת אֶל הַרוּחַ הַרְנָה.
- בית 4 מְרַדֵּימָה אֶת הַמִּיַּת הַדְּרָכִים בְּעַרְבִים,
 מְלַחֶשֶׁת עֵינֵי-הָרֶע לְקִטְנֵי אֲרָנָבִים
 וְאוֹמֶרֶת "בְּתִי" לְתוֹלְעַת קִטְנָה.
- בית 5 הָאֵהָבָה אֵינְנָה מִנְחַת לָהּ לְנוּחַ בְּקֶבֶר בְּנַחַת.
- בית 6 הִנֵּה הִיא פּוֹתַחַת תְּחִנָּתָה לְאוֹר הַכּוֹכָבִים
 וְאוֹמֶרֶת וְאוֹמֶרֶת, שְׂיִשְׁמַע לָהּ הָאֵל.
- בית 7 דְּמַעוֹתֶיהָ מְאִירוֹת בְּחִלּוּמֵי בְּכָל לַיִל...
- הדובר בשיר אומר כי לאחר מות אימו "[...] אֶהְבֶּתָה מִתְּהַלְכֶת בְּחָלָל" (בית 3).
 כיצד אהבה זו באה לידי ביטוי בשיר? הסבר והדגם את דבריך.

16. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

אֲנִבְּלִי / אדגר אלן פו

תרגום: זאב ז'בוטינסקי

<p>אין כְּאֲשֶׁרנוּ בְּנוֹה שְׂרָפִים - לְכוּ זַעְמוּ לָהּ וְלִי; היא הסִפָּה (זֶה יְדוּעַ לְכָל בְּמַלְכוּת עַל יָם עֲרַפְלִי) שְׂרוּחַ בְּלִילָה יִצָּא מֵעֵבִים וְהַמִּית אֶת אֲנִבְּלִי.</p>	<p>זֶה הִיא לְפָנַי וְלְפָנַי שְׂנִים, בְּמַלְכוּת עַל יָם עֲרַפְלִי. שָׁם דָּרָה יְלָדָה - שְׂמָה לֹא תִדְעֵ; קָרָאתִי לָהּ אֲנִבְּלִי. מִשְׁאֵלֵב אַחַר מְלֶבֶד אֶהְבֶּה לֹא הִיא גַם לָהּ וְגַם לִי.</p>
<p>אך יְדַעְתִּי אֶהוּב מִכְּלָם, מִכְּלָם שְׂרָבוּ שְׂנוֹתָם מִגִּילִי וְרַבָּה חֲכָמָתָם מִשְׂכָּלִי; ואִין שְׂרָף אוֹ שְׂטָן בְּעוֹלָם, ואִין סַעַר בָּיָם עֲרַפְלִי, שְׂיִקְרַע אוֹ יִגְרַע אֶת הַקּוּ שֶׁל זֶהב בִּינִי וּבֵין אֲנִבְּלִי.</p>	<p>יְלָד הִיִּיתִי, וְהִיא יְלָדָה בְּמַלְכוּת עַל יָם עֲרַפְלִי; אך יְדַעְנוּ אֶהוּב מִכָּל אוֹהֲבִים - אֲנִי וְאֲנִבְּלִי: וְרֵאוּנוּ שְׂרָפֵי הַמָּרוֹם בְּקִנְיָאָה, וְזַעוּם זַעְמוּ לָהּ וְלִי.</p>
<p>וְיָרַח מָרוֹם לִי לוחֵשׁ בְּחִלּוֹם שְׂרִירֵי־זֶהַר עַל אֲנִבְּלִי; לִי רוֹמֵז כָּל כּוֹכַב בְּקִרְנָיו - עֵינָיו כְּעֵינֵיהָ שֶׁל אֲנִבְּלִי; אך בְּלִיל אֶפְלָה - עֵמְדִי היא כְּלָה, וְאֶנוּחַ עַל־יַד יוֹנְתִי הַכְּלָה, בְּבִיתָנוּ שְׂלָה וְשָׁלִי - הוא הַקָּבֶר עַל יָם עֲרַפְלִי.</p>	<p>זוֹ הַסִּפָּה, שְׂהִיא מַעֲשֶׂה בְּמַלְכוּת עַל יָם עֲרַפְלִי - רוּחַ יִצָּא מֵעֵבִים, וְצִנּוֹן וְהַמִּית אֶת אֲנִבְּלִי וּבָאוּ הוֹרֵיָהּ, אַחִים, קְרוֹבִים מִבְּנֵי אֲצִילֵי גְלִילִי וּנְשָׂאוּהָ מִמְּנוֹי לְקָבֶר אֶפְלָה בְּמַלְכוּת עַל יָם עֲרַפְלִי.</p>

על פי שיר זה, אהבה מופלאה — היא גם נוראה.

הסבר והדגם קביעה זו.

17. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

שְׁמַחַת הַכְּתִיבָה / ויסלבה שימבורסקה

תרגום: רפי וייכרט

לְאֵן רָצָה הָאֵלֶּה הַכְּתִיבָה דָּרֹךְ הַיַּעַר הַכְּתוּב?
 לְשִׁתּוֹת מְמִים כְּתוּבִים,
 שִׁשְׁקֹפוֹ אֶת פִּיהָ הַקָּטָן כַּנִּיר הַעֲתָקָה?
 מִדּוּעַ הִיא זֹקֶפֶת רֹאשׁ, הָאֵם הִיא שׁוֹמַעַת מְשֵׁהוּ?
 שְׁעוּנָה עַל אַרְבַּע רַגְלִים קְטַנּוֹת שֶׁשָּׂאֲלוּ מִהַמְצִיאוֹת
 תַּחַת אֲצִבְעוֹתַי מְנִיעָה אֲזַנְיָה.
 שְׁקֵט - גַּם בְּטוֹי זֶה מְרֹשֶׁשׁ בְּנִיר
 וּמִיִּשְׂר
 אֶת הָעֲנָפִים שְׂנוּצְרוּ עַל יְדֵי הַמֶּלֶךְ "יַעַר".

שׁוֹכְחִים שְׂאֵלָה אֵינָם הַחַיִּים.
 כָּאֵן, שְׁחֹר עַל גְּבִי לָבָן, שׁוֹלְטִים חֲקִים אַחֲרֵים.
 עַפְעוּף הָעֵינַי יִמְשֹׁךְ, כְּכֹל שְׂאֲרָצָה,
 יְרֹשָׁה לְחֻלְקוֹ לְנִצְחִים קְטַנִּים
 מְלֵאִים כְּדוּרִים שְׁעֲצְרוּ בְּמַעוֹפָם.
 אִם אֲצוּהָ, כְּלוּם לֹא יִקְרָה כָּאֵן לְעַד.
 עָלָה לֹא יִפֹּל שְׁלֵא מְרֻצוֹנִי.
 גְּבַעוּל לֹא יִתְכַּוֵּף תַּחַת נִקְדַּת פְּרָסָה.

מַעַל הַנִּיר הַלָּבָן אוֹרְבוֹת לְזַנּוּק
 אוֹתִיּוֹת, שְׁעֵשׂוּיוֹת לְהַסְתַּדֵּר לֹא טוֹב,
 מְשֻׁפְּטִים מְכַתְרִים
 שְׁלֵא יִהְיֶה מֵהֶם מְפֻלֵּט.

וּבְכֵן יֵשׁ עוֹלָם כְּזֶה,
 כְּפוּף לְגוֹרֵל שְׁלִטוֹנִי?
 זָמַן; שְׂאֲנִי קוֹשֶׁרֶת בְּשִׁלְשָׁאוֹת סִמְנִים?
 קִיּוֹם שְׁסֹר תְּמִיד לְמְרוֹתֵי?

בְּטַפַּת דָּיו יֵשׁ מְלֵאֵי גְדוֹל
 שֶׁל צִדִּים עִם עֵין עֲצוּמָה,
 מוֹכְנִים לְרוּץ מְטָה בְּמוֹרֵד הַתְּלוּל שֶׁל הָעֵט,
 לְהַקִּיף אֶת הָאֵלֶּה, לְהַתְּכַוֵּן לִירְיָה.

שְׁמַחַת הַכְּתִיבָה.
 הִיכְלֵת לְהַנְצִיחַ.
 נִקְמַת הַיָּד בַּת הַתְּמוֹתָה.

השיר מגולל את הסיפור על האיילה.

תאר סיפור זה, והסבר את התרומה שלו לבניית משמעות השיר.

שים לב: אין להדגים באמצעות אותה היצירה בתשובות שונות.

פרק שני: נושאים בין-ז'אנריים (50 נקודות)

ענה על שאלה אחת בנושא שלמדת.

להיות יהודי, להיות ישראלי: קולות וזהויות

אם למדת נושא זה, ענה על אחת מן השאלות 18-19.

18. לעיתים מצוקה רגשית נובעת מבעיות של זהות.

הסבר והדגם כיצד מצוקה רגשית הנובעת מבעיות של זהות באה לידי ביטוי בחיי הדמות המרכזית ו/או ביחסים בין דמויות ביצירות שלמדת בנושא "להיות יהודי, להיות ישראלי: קולות וזהויות".
ענה על פי:

א. רומאן או מחזה (30 נקודות)

ב. סיפור קצר או שני שירים (20 נקודות)

19. תאר את הרקע ההיסטורי ואת מקומות ההתרחשות ביצירות שלמדת בנושא "להיות יהודי, להיות ישראלי: קולות וזהויות", והסבר כיצד הרקע ההיסטורי ומקומות ההתרחשות משפיעים על תפיסת הזהות של הגיבורים ביצירות אלה.
הדגם את דבריך.

ענה על פי:

א. רומאן או מחזה (30 נקודות)

ב. סיפור קצר או שיר וסרט קולנוע (20 נקודות)

ספרות בעקבות השואה

אם למדת נושא זה, ענה על אחת מן השאלות 20-21.

20. יצירות שלמדת בנושא "ספרות בעקבות השואה" עוסקות בסוגיות כמו היחסים בין הקורבנות ובין מבצעי הפשעים נגדם; אחוות הקורבנות; התמודדות עם השפלה; התנגדות פיזית ו/או התנגדות נפשית; התמודדות עם אירועי השואה גם לאחר מלחמת העולם השנייה.

הסבר והדגם כיצד אחת מן הסוגיות האלה מעוצבת ביצירות שלמדת בנושא זה.

ענה על פי:

א. שני סיפורים קצרים או רומאן או הנובלה "מומיק" (30 נקודות)

ב. שני שירים או "פוגת המוות" מאת פאול צלאן (20 נקודות)

21. האם יצירות שלמדת בנושא "ספרות בעקבות השואה" עוררו בך תקווה ואמונה בבני האדם או עוררו בך חוסר תקווה וספקנות בנוגע לבני האדם? הסבר את דבריך, ובסס אותם על האירועים המתוארים ביצירות שלמדת ועל היחסים בין בני האדם ביצירות אלה.

ענה על פי:

א. רומאן או הנובלה "מומיק" (30 נקודות)

ב. סיפור קצר או שיר וסרט קולנוע (20 נקודות)

התבגרות בראי הספרות

אם למדת נושא זה, ענה על אחת מן השאלות 22-23.

22. גיבוש ה"אני" והניסיון להשתלב בחברה מאפיינים את תהליך ההתבגרות. כיצד אחד מן המאפיינים האלה (או שניהם) בא לידי ביטוי בתהליך ההתבגרות של הדמויות המרכזיות ביצירות שלמדת בנושא "התבגרות בראי הספרות"? הסבר והדגם את דבריך.

ענה על פי:

א. רומאן או נובלה (30 נקודות)

ב. סיפור קצר או שיר וסרט קולנוע (20 נקודות)

23. בחר ביצירות שלמדת בנושא "התבגרות בראי הספרות" שמתוארים בהן מתבגרים הסובלים מדיכוי ו/או מלחץ מצד המבוגרים הסובבים אותם, ותאר את הדיכוי ו/או את הלחץ שהמתבגרים חווים. כיצד הדיכוי ו/או הלחץ משפיעים על העולם הפנימי ועל ההתנהגות של המתבגרים? הסבר והדגם את דבריך.

ענה על פי:

א. רומאן או נובלה (30 נקודות)

ב. סיפור קצר או שיר וסרט קולנוע (20 נקודות)

בכול צופייה, והכול צפוי בה: סוגיות ארספואטיות

אם למדת נושא זה, ענה על אחת מן השאלות 24-25.

24. יצירות בנושא "בכול צופייה, והכול צפוי בה: סוגיות ארספואטיות" חושפות את הקשיים, התסכולים והמאבקים של

האומן, אך גם את הריגושים שהוא חווה.

הסבר והדגם קביעה זו על פי יצירות שלמדת בנושא זה.

ענה על פי:

א. מחזה או רומאן (30 נקודות)

ב. שני שירים או שיר וסיפור מן המיתולוגיה או שיר וסרט קולנוע (20 נקודות)

25. ביצירות רבות בנושא "בכול צופייה, והכול צפוי בה: סוגיות ארספואטיות" דחף עז והשראה הם שמניעים את האומן ליצור.

תאר את דחף היצירה ואת מקור ההשראה של האומנים ביצירות שלמדת בנושא זה, והסבר כיצד הם מממשים דחף זה.

ענה על פי:

א. מחזה או רומאן (30 נקודות)

ב. סיפור קצר או שני שירים או שיר וסרט קולנוע (20 נקודות)

לא הכול ריאליסטי

אם למדת נושא זה, ענה על אחת מן השאלות 26-27.

26. יצירות רבות שלמדת בנושא "לא הכול ריאליסטי" מעוררות שאלות הנוגעות למניעים של גיבורי היצירה ולתגובותיהם

על אירועים המתרחשים בעלילה.

על פי יצירות שלמדת בנושא זה, הסבר והדגם את השאלות האלה.

כיצד השאלות הנוגעות למניעי הגיבורים ולתגובותיהם תורמות להבנת המשמעות של היצירות? הסבר והדגם את דבריך.

ענה על פי:

א. מחזה או נובלה או סיפור קצר וסרט קולנוע (30 נקודות)

ב. סיפור קצר אחד מאת אחד מן הסופרים האלה: פ' קפקא, א"א פו, ש"י עגנון, א"ב יהושע (20 נקודות)

27. ביצירות רבות שלמדת בנושא "לא הכול ריאליסטי" היסודות הלא ריאליסטיים מסייעים לחשיפת עיוותים בחברה ובנפש האדם.
 הסבר והדגם קביעה זו.
 ענה על פי:

- א. נובלה או רומאן או סיפור קצר וסרט קולנוע (30 נקודות)
 ב. סיפור קצר אחת מאת אחד מן הסופרים האלה: פ' קפקא, א"א פו, ש"י עגנון, א"ב יהושע (20 נקודות)

נשיות וגבריות: ייצוגי מגדר בספרות

אם למדת נושא זה, ענה על אחת מן השאלות 28-29.

28. ביצירות ספרות רבות מתוארות דמויות השוברות את מוסכמות המגדר המקובלות וגורמות לאי־סדר במשפחה ובחברה.
 בחר מיצירות שלמדת בנושא "נשיות וגבריות: ייצוגי מגדר בספרות" בדמויות ששברו את מוסכמות המגדר, תאר כיצד הן עשו זאת, והסבר אם אכן גרמו מעשיהן לאי־סדר במשפחה ו/או בחברה.
 ענה על פי:

- א. נובלה מאת עגנון ("שבועת אמונים" או "גבעת החול" או "בדמי ימיה") או מחזה (30 נקודות)
 ב. סיפור קצר ושיר או מדרש וסרט קולנוע (20 נקודות)

29. תנועת "Me Too" ("גם אני") קמה כדי לגנות נורמות חברתיות המאפשרות פגיעה, השפלה והטרדה מינית, בעיקר של נשים.
 כיצד יצירות שלמדת בנושא "נשיות וגבריות: ייצוגי מגדר בספרות" ממחישות את הרקע להתפתחות הנורמות הפסולות שנגדן יוצאת תנועת "Me Too"? הסבר והדגם את דבריך.
 ענה על פי:

- א. מחזה או רומאן (30 נקודות)
 ב. שני שירים או שיר וסרט קולנוע (20 נקודות)

בהצלחה!